

Oświadczenie złożone przez senatora Krzysztofa Kwiatkowskiego w dniu 15 listopada 2023 r.

Oświadczenie skierowane do minister rodziny i polityki społecznej Marleny Małag

Szanowna Pani Minister!

Zgłaszają się do mnie opiekunowie osób dotkniętych niepełnosprawnościami, jak również chorobami przewlekłymi, których jednostki chorobowe mają charakter dożywotni, z problemami z otrzymaniem orzeczenia o niepełnosprawności o charakterze stałym. Osoby te – a takich przypadków w moim biurze było już parę – dostają informację, że obecnie obowiązują wytyczne o nieprzyznawaniu orzeczenia o stopniu niepełnosprawności o charakterze stałym i osoby dotknięte wszystkimi jednostkami chorobowymi, nawet tymi o charakterze nieodwracalnym, otrzymują orzeczenia o stopniu niepełnosprawności na czas określony.

Wiąże się to z koniecznością odbywania cyklicznych wizyt u lekarza orzecznika z osobą niepełnosprawną, chorą lub niedołączną, co w przypadku osób dotkniętych poważnymi, nieodwracalnymi jednostkami chorobowymi – chorobą przewlekłą, zaawansowaną niepełnosprawnością w wyniku np. amputacji, urazem kręgosłupa skutkującym niedowładem nieodwracalnym, niedorozwojem umysłowym et cetera – stanowi dla opiekunów ogromne wyzwanie i często oznacza konieczność ponoszenia nakładów finansowych celem dowiezienia danej osoby na badanie, obawę o niedotrzymanie terminów, w których dana osoba musi zostać postawiona przed komisją, i wiele niedogodności dla samej osoby dotkniętej chorobą czy niepełnosprawnością, podczas gdy oczywiste jest, że nie ma możliwości, aby osoba ta wyzdrowiała i stała się w pełni lub w części sprawna.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa stopień niepełnosprawności osoby zainteresowanej orzeka się na czas określony lub na stałe. Brak jest przepisów wyłączających możliwość wydawania orzeczeń o charakterze stałym.

W związku z tym proszę o odpowiedzi na następujące pytania.

1. Czy została stworzona lista jednostek chorobowych, które automatycznie powodują orzeczenie wobec chorej osoby stopnia niepełnosprawności na stałe? Jeśli taka lista nie istnieje, to czy są plany jej stworzenia? Jeśli tak, to w jakim czasie taka lista powstanie? Czy są prowadzone prace w kierunku jej stworzenia?

2. Czy istnieją wytyczne dotyczące sposobu orzekania co do jednostek chorobowych nierokujących wyzdrowienia, chorób przewlekłych i trwałych niepełnosprawności, dotyczące czasu, na jaki winny być wydawane orzeczenia o stopniu niepełnosprawności?

3. Czy są prowadzone przez ministerstwo prace legislacyjne celem zniwelowania negatywnych konsekwencji wymagania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych stawiania się przez osoby spełniające warunki do orzeczenia stopnia niepełnosprawności o charakterze stałym na cykliczne badania przez lekarzy orzeczników?

4. Czy ministerstwo dysponuje danymi statystycznymi dotyczącymi liczby orzeczeń o niepełnosprawności, które są cyklicznie przedłużane na czas określony w sytuacji, gdy jednostka chorobowa nie rokuje poprawy?

5. Czy ministerstwo dysponuje danymi statystycznymi, jak rok do roku zmienia się, procentowo, stosunek liczby wydawanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności o charakterze stałym do liczby tych wydawanych na czas określony, za lata 2013–2023?

Krzysztof Kwiatkowski